

Κ Ε Φ. Ζ.

§. 1.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΠΑΝΕΓΓΕΙΛΜΑΝΤΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΗΣ: ΕΠΑΝΕΓΓΕΙΛΜΑΝΤΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ Θ. ΠΕΤΣΙΟΥ

Ταύτης δὲ τῆς χώρας τὸ μὲν παλαιὸν Ἰωνες ἐκράτουν, 383.
ἐξ Ἀθηναίων τὸ γένος ὅντες ἐκαλεῖτο δὲ τὸ μὲν παλαιὸν,
Αἰγαλεῖα, καὶ οἱ ἐνοικεῦντες, Αἰγαλεῖς ὑστερον δ' ἀπ' ἐκείνων
Ἰωνία, καθάπερ καὶ ἡ Ἀττικὴ, ἀπὸ Ἰωνος τοῦ Ξούνου. Φασὶ
δὲ Δευκαλίωνος μὲν Ἑλληνας εἶναι τοῦτον δὲ περὶ τὴν Φθίσιν
τὴν μεταξὺ Πηνειοῦ καὶ Ασωποῦ δυνατεύοντα τῷ πρεσβυτάτῳ
τῶν παίδων παραδοῦναι τὴν ἀρχήν τοὺς δ' ἄλλους ἔξω δια-
πέμψαι, ζητήσοντας ἴδρυσιν ἔκαστον αὐτῷ. Όν Δῶρος μὲν τοὺς
περὶ Παρνασσὸν Δωριέας συνοικίσας, κατέλιπεν ἐπωνύμους αὐ-
τοῦ Ξούνου δὲ, τὴν Ἐρεχθέως θυγατέρα γῆμας, δῆκε τὴν
Τετράπολιν τῆς Ἀττικῆς, Οἰνόην, Μαραθῶνα, Προβαθύνθον,
καὶ Τρικόρυθον. Τῶν δὲ τούτου παίδων Ἀχαιός μὲν φόνου
ἀκούσιον πράξας, ἔφυγεν εἰς Λασιθαίμουνα, καὶ Ἀχαιοὺς τοὺς
ἔκει κλητῆγηναι παρεσκεύασσεν. Ἰων δὲ, τοὺς μετ' Εὔμολπου
νικήσας Θράκας, οὗτως ἡνδοκίμησεν, ὃς' ἐπέτρεψεν αὐτῷ τὴν
πολιτείαν Ἀθηναῖοι. Ο δὲ πρῶτον μὲν εἰς τέσσαρας φυλὰς διεῖλε
τὸ πλῆθος, εἶτα εἰς τέτταρας βίους· τοὺς μὲν γάρ γεωργοὺς
ἀπέδειξε, τοὺς δὲ δημιουργοὺς, τοὺς δὲ ιεροποιοὺς, τετάρτους
δὲ τοὺς φύλακας· τοιαῦτα δὲ πλείω διατάξας, τὴν χώραν ἐπώ-
γυμον ἔσατο κατέλιπεν. Οὕτω δὲ πολυανδρῆσαι τὴν χώραν
συνέπεσε τότε, ὃςε καὶ ἀποικίαν τῶν Ἰώνων ἔσειλαν εἰς Πελο-
πόνυκσον Ἀθηναῖοι, καὶ τὴν χώραν, ἣν κατέσχουν, ἐπώνυμον
έσατον ἐποίησαν, Ἰωνίαν ἀντ' Αἰγαλείας κλητεῖσαν· οἵ τε
ἄνδρες. οἳτι Αἰγαλέων Ἰωνες προσηγορεύθησαν, εἰς δώδεκα
πόλεις μερισθέντες. Μετὰ δὲ τὴν Ἡρακλειδῶν κάθοδον, ὑπ'

383. Ἀχαιῶν ἐξελαθέντες, ἐπανῆλθον πάλιν εἰς Ἀθήνας· ἐκεῖθεν δὲ μετὰ τῶν Κοδριδῶν ἔτειλαν τὴν Ἰωνικὴν ἀποικίαν εἰς τὴν Ασίαν· ἔκτισαν δὲ δώδεκα πόλεις ἐν τῇ παραλίᾳ τῆς Καρίας καὶ τῆς Λυδίας· εἰς τοσοῦτα μέρη διελόντες σφᾶς, ὅσα καὶ ἐν τῇ Πελοποννήσῳ κατεῖχον. Οἱ δὲ Ἀχαιοὶ Φειώται μὲν ἦσαν τὸ γένος, φηγησαν δὲν Λασιθαίμονι· τῶν δὲ Ἡροκλειδῶν ἐπικρατησάντων, ἀναληφθέντες ὑπὸ Τισαμενοῦ, τοῦ Ὁρέσου πατέρος, ὡς προειρήκαμεν, τοῖς Ἰωσιν ἐπέδειντο· καὶ γενόμενοι κρείττονες, τοὺς μὲν ἔξεβαλον, αὐτοὶ δὲ κατέσχουν τὴν γῆν, καὶ διεφύλαξαν τὸν

384. αὐτὸν τῆς χώρας μερισμὸν, δυπερ καὶ παρελαβον. Οὕτω δὲ ἴσχυσαν, ὡς εἰς τὴν ἄλλην Πελοπόννησον ἔχόντων τῶν Ἡροκλειδῶν, ὡν ἀπέσησαν, ἀντεῖχον ὅμως πρὸς ἀπαντας, Ἀχαιοὺς ὀνομάσαντες τὴν χώραν. Απὸ μὲν οὖν Τισαμενοῦ μέχρι Μηγύγου βασιλευόμενοι διετέλεσαν· εἶτα δημοκρατηθέντες, τοσοῦτου ἡυδοκίμησαν περὶ τὰς πολιτείας, ὡς τοὺς Ἰταλιώτας, μετὰ τὴν ζάσιν τὴν πρὸς τοὺς Πυθαγορείους, τὰ πλεῖστα τῶν νομίμων μετενέγκατθαι παρὰ τούτων συνέβη. Μετὰ δὲ τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην ἐπέτρεψαν Θηβαῖοι τούτοις τὴν διάιταν περὶ τῶν ἀντιλεγομένων ταῖς πόλεσι πρὸς ἀλληλίας. Υσερον δὲ ὑπὸ τῶν Μακεδόνων λυθείσης τῆς κοινωνίας, ὀνειλαβον σφᾶς πάλιν κατὰ μικρὸν ἥρεσον δὲ, Πύρρού σρατεύσαντος εἰς τὴν Ἰταλίαν, τετταρες συνιοῦσαι πόλεις, ὡν ἦσαν Πάτραι καὶ Δύμη· εἶτα προσελάμβανόν τινας τῶν δώδεκα, πλὴν Μάλενου καὶ Ἐλάκης· τῆς μὲν οὐ συνελάσσούσης, τῆς δὲ ἀφαιτθείσης ὑπὸ κύματος.

§. 2.

Ἐξαρθέν γάρ ὑπὸ σεισμοῦ τὸ πελαγός, κατέκλυσε καὶ αὐτὴν, καὶ τὸ ἱερὸν τοῦ Ἐλευθερίου Ποσειδῶνος, δὲ καὶ νῦν ἔτι τιμῶσι Ιωνες, καὶ θύουσιν ἐκεῖ τὰ Ποσιώγια. Μέμνηται δέ, ὡς ὑπανοσοῦσί τενες, ταύτης τῆς Θυσίας Ὅμηρος, ὅταν φῇ·

Δύταρο ὁ Θυμὸν ἀπεσθε καὶ ἥρυγεν, ὡς ὅτε ταῦρος
ἥρυγεν, ἐλκόμενος Ἑλικῶντον ἀμφὶ ἄνακτα.

384.

Τεκμαίρονται τε νεώτερον εἶναι τῆς Ἰωνικῆς ἀποικίας τὸν Ποιητὴν, μεμυημένον γε τῆς Πανιωνικῆς Θυσίας, ἦν ἐν τῇ Πρητηνέων χώρᾳ συντελοῦσιν Ίωνες τῷ Ἑλικωνίῳ Ποσειδῶνι. Ἐπεὶ καὶ αὐτοὶ οἱ Πρητηνεῖς ἐξ Ἑλίκης εἶναι λέγονται· καὶ δὴ πρὸς τὴν Θυσίαν ταύτην βασιλέα καθιεῖσθαι σύνδρονον Πρητηνέα, τὸν τῶν ιερῶν ἐπιμελησθμένον. Τεκμηριοῦνται δὲ τοῖς μᾶλλον τὸ προκείμενον ἐκ τῶν περὶ τοῦ ταύρου πεφρασμένων τότε γάρ νομίζουσι καλλιερεῖν περὶ τὴν Θυσίαν ταύτην Ίωνες, ὅταν Θυόμενος ὁ ταῦρος μυκήσηται. Οἱ δὲ ἀντιλέγοντες μεταφέροουσιν εἰς τὴν Ελάκην τὰ λεχθέντα τεκμήρια περὶ τοῦ ταύρου καὶ τῆς Θυσίας· ὡς ἐκεῖ νενομισμένων τούτων, καὶ τοῦ Ποιητοῦ παραβαλλοντος τὰ ἐκεῖ συντελούμενα. Κατεκλύσθη δὲ ἡ Ἑλίκη μναῖν ἔτεσι πρὸ τῶν Λευκτρικῶν. Ἐρατοσθένης δὲ καὶ αὐτὸς ἴδειν φησι τὸν τόπον, καὶ τοὺς πορθμέας λέγειν, ὡς ἐν τῷ πόρῳ ὄρθρὸς ἐσήκει Ποσειδῶν χάλκεος, ἔχων ἵπποκαμπον ἐν τῇ χειρὶ, κίνδυνον φέροντα τοῖς δικτυεῦσιν. Ἡρακλείδης δὲ φησι κατ' αὐτὸν γενέσθαι τὸ πάθος νύκτωρ, δώδεκα σαδίους διεχούσης τῆς πόλεως ἀπὸ Θαλάττης, καὶ τούτου τοῦ χωρίου παντὸς σὺν τῇ πόλει κα- 385.
λυφθέντος· δισχιλίους δὲ παρὰ τῶν Ἀχαιῶν πεμφθέντας, ἀνελέσθαι μὲν τοὺς νεκροὺς μὴ δύνασθαι· τοῖς δὲ ὄμόροις νεῖμαι τὴν χώραν· συμβῆναι δὲ τὸ πάθος κατὰ μῆνιν Ποσειδῶνος. Τοὺς γάρ ἐκ τῆς Ἑλίκης ἐκπεσόντας Ίωνας αἵτειν πέμψαντας παρὰ τῶν Ἐλικέων, μαθεῖσα μὲν τὸ βρέτας τοῦ Ποσειδῶνος, εἰ δὲ μὴ, τοῦ γε ιεροῦ τὴν ἀφίδρυσιν· οὐ δύντων δὲ, πέμψαι πρὸς τὸ κοινὸν τῶν Ἀχαιῶν· τῶν δὲ ψηφισαμένων, οὐδὲ ὡς ὑπακοῦσαι· τῷ δὲ ἐξῆς χειμῶνι συμβῆναι τὸ πάθος· τοὺς δὲ Ἀχαιοὺς ὕερον δοῦνας τοῖς Ίωσι τὴν ἀφίδρυσιν. Ήσίοδος δὲ καὶ ἄλλης Ἑλίκης μέμνηται Θετταλικῆς.

§. 3.

585. Εἴκοσι μὲν δὴ [καὶ πέντε] ἔτη διετέλεσσαν γραμματέα κοινὸν ἔχουτες καὶ σρατηγοὺς δύο κατ' ἐνιαυτὸν οἱ Ἀχαιοί, καὶ κοινοβούλιον εἰς ἓν τόπου συνήγετο αὐτοῖς, ἐκαλεῖτο δὲ Ὄμαριον, ἐνῷ τὰς κοινὰς ἔχρημάτικον καὶ οὗτοι καὶ οἱ Ἰωνες πρότερον εἶτα ἔδοξεν ἐναγειροτονεῖσθαι σρατηγύν. Ἀρατος δὲ σρατηγίσας, ἀφείλετο Ἀντίγονον τὸν Ἀκροκόρινθον, καὶ τὴν πόλιν τοῖς Ἀχαιοῖς προσέδηκε, καθάπερ καὶ τὴν πατρίδα προσελάβετο δὲ καὶ Μεγαρέας· καὶ τὰς παρ' ἑκάστοις τυραννίδας καταλύων, Ἀχαιοὺς ἐποίει τοὺς ἐλευθερωθέντας· *καὶ μετ' ὅληγα* τὴν δὲ Πελοπόννησον ἡλευθέρωσε τῶν τυραννίδων, ὥστε καὶ Ἀργος καὶ Ἐριμόνη καὶ Φλιοῦς καὶ Μεγαλόπολις, ἢ μεγίστη τῶν ἐν Ἀρκαδίᾳ, προσετέθησαν τοῖς Ἀχαιοῖς, ὅτε δὴ καὶ πλεῖστου τεθύνητο. Ήν δ' ὁ καιρὸς, ἵνακα Ρωμαῖοι Καρχηδονίους ἐκ τῆς Σικελίας ἐκβαλόντες, ἐς ράτευσαν ἐπὶ τοὺς περὶ τὸν Πάδον Γαλάτας. Μέχρι δὲ τῆς Φιλοποίμενος σρατηγίας συμμείνατες ἰκανῶς οἱ Ἀγαιοί, διελύθησαν κατ' ὅλγον, ἥδη Ρωμαίων ἔχόντων τὴν Ἑλλάδα σύμπασαν, καὶ οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον ἑκάστοις χρωμένων, ἀλλὰ τοὺς μὲν συνέχειν, τοὺς δὲ καταλύειν βουλομένων. *Εἶτα λέγει αὐτίου τοῦ ἐμπλατύνασθαι τοῖς περὶ Ἀχαιῶν λόγοις, τὸ, ἐπὶ τοσοῦτον αὐξηθέντας, ὡς καὶ Λασσεδαιμονίους ὑπερβαλέσθαι, μὴ ἀξίως γνωρίζεσθαι*.

§. 4.

Η δὲ τάξις τῶν τόπων, οὓς κατώκουν, εἰς διώδεκα μέρη διηρημένοι, τοιαύτη τίς ἔστι. Μετά Σικυῶνα Πελλήνη κεῖται· εἶτα Αἴγειρος δευτέρα· τρίτη Αἴγαι, Ποσειδῶνος ἱερὸν ἔχουσα· τετάρτη, Βοῦρα· μετ' αὐτὴν Ἐλύκη, εἰς ἣν καταπεφεύγεισαν Ἰωνες, μάγγις κράτηθέντες ὑπ' Ἀχαιῶν· καὶ τὸ τελευταῖον ἔξεπτεσσον

ἐνθένδε· μετὰ δὲ Ἑλίκην Αἴγιον, καὶ Ρύπες, καὶ Πατρεῖς, 385.
 καὶ Φαρεῖς· εἰτ' Ὀλενος, παρ' ὃν [Πεῖρος], ποταμὸς μέγας· εἶτα 386.
 Δύμη καὶ Τριταιεῖς. Οἱ μὲν οὖν Ιώνες κωμηδὸν ὥκουν. Οἱ δὲ
 Ἀχαιοὶ πόλεις ἔκτισαν, ὅντες εἰς τινας ὕσερους συνώνισαν καὶ ἐκ
 τῶν ἀλλον μερίδων ἐνίστηκαν πάπερ τὰς Αἴγας εἰς Αἴγειρους.
 Αἴγαιοι δὲ ἐλέγουντο οἱ ἐνεικοῦντες· Ὀλενον δὲ εἰς Δύμην. Δεῖ-
 κυνται δὲ ἵχνος μεταξὺ Πατρῶν καὶ Δύμης τοῦ παλαιοῦ τῶν
 Ὀλενίων κτίσματος· αὐτοῦ δὲ καὶ τὸ τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἱερὸν ἐπί-
 στημον, Δύμης μὲν ἀπέχου τετταράκοντας σταδίους, Πατρῶν δὲ
 ὄγδοοικοντα. Ὁμοιομοι δὲ εἰσὶ ταῖς μὲν Αἴγαις ταύταις αἱ ἐν
 Εὔβοιᾳ· τῷ δὲ Ὀλένῳ τὸ ἐν Αἰτωλίᾳ κτίσμα, καὶ αὐτὸς ἵχνη
 σῶζον μόνον. Οἱ δὲ Ποτητῆς τοῦ μὲν ἐν Ἀχαιᾳ Ὀλένου οὐ μέ-
 μηται· ωσπερ οὐδὲ ἀλλων πλειόνων τῶν περὶ τὸν Αἴγιαλὸν οἰ-
 κούντων· ἀλλὰ κοινότερον λέγεται.

Αἴγιαλὸν τὸν ἀνὰ πάντα, καὶ ἀμφ' Ἑλίκην εύρεται.

Τοῦ δὲ Αἰτωλικοῦ μέμνηται, ὅταν φῆ,

Οἱ Πλευρῶν ἐνέμοντο καὶ Ὀλενόν.

Τὰς Αἴγας δὲ ἀμφοτέρας λέγεται τὴν μὲν Ἀχαιητήν,

Οἱ δὲ τοι εἰς Ἑλίκην τε καὶ Αἴγας δῶρον ἀνάγουσι.

Οταν δὲ φῆ,

Αἴγας· ἐνθα δέ οἱ κλυτά μώματα βένθεσται λέμνοις·

Ἐνθ' ἐππους ἔζησε Ποσειδάων,

βελτιον δέχεσθαι τὰς ἐν Εὔβοιᾳ ἀφ' ὃν εἰκὸς καὶ τὸ πελαγος
 Αἴγαιον λεχθῆναι· ἐκεῖ δέ καὶ τῷ Ποσειδῶνι ἡ πραγματεία πε-
 ποίηται ἡ περὶ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον. Πρὸς δὲ ταῖς Ἀχαικαῖς
 Αἴγαις, ὁ Κραθής ῥεῖ ποταμὸς, ἐκ δυεῖν ποταμῶν αὐξόμενος,
 ἀπὸ τοῦ κίρνασθαι τὴν ὄνομασίαν ἔχων· ἀφ' οὗ καὶ ὁ ἐν Ίτα-
 λίᾳ Κραθής.

§. 5.

386. Έκαστη δὲ τῶν διώδεια μερίδων ἐκ δῆμων συνειστίκει ἐπτὰ
ἢ ὄκτω τοσοῦτου εὐανδρεῖν τὴν χώραν συνέβανεν. Εἰς δὲ ἡ
Πελλήνην σάδια ἔχοντα τῆς Θαλάσσης ὑπερκειμένη, φρούριον
ἔργυμόν. Εἰς δὲ καὶ κώμη Πελλήνη, ὅθεν καὶ αἱ Πελληνικαὶ
χλαῖαι, ἀς καὶ ἀφλαῖα ἐτίθεσσαν ἐν τοῖς ἀγῶσι κεῖται δὲ μεταξὺ^{πανεπιστηματικόν τομέα της πανεπιστηματικής περιόδου}
Ἄγων καὶ Πελλήνης τὰ δὲ Πελλαῖα ἔτερα τούτων ἐστι, Δασκα-
νικὸν χωρίον, ὃς πρὸς τὴν Μεγαλοπολίτιν νεῦσόν. Αὔγειρα δὲ
ἐπὶ βουγοῦ κεῖται. Βοῦρα δὲ ὑπέρκειται τῆς Θαλάσσης ἐν τε-
ταράκοντά που σαδίοις, τὸν ὑπὸ σεισμῶν καταποδῆναι συνέβη.

387. Άπο δὲ τῆς ἐνταῦθα κρήνης Συβάριδος τὸν κατὰ τὴν Ἰταλίαν
ποταμὸν ὄνομασθηναί φασιν. Ή δὲ Αἴγας (καὶ γάρ οὗτῷ λέγουσι
τὰς Αἴγας) νῦν μὲν οὐκ οἰκεῖται τὴν δὲ χώραν ἔχουσιν Αἴ-
γιεῖς. Αἴγιον δὲ ἱκανῶς οἰκεῖται. Ἰζοροῦσι δὲ ἐνταῦθα καὶ τὸν
Δία ὑπὸ αἴγας τραφῆναι, καθάπερ φησί καὶ Ἄρατος:

Αἵξ ισρὴ, τὸν μέν τε λόγος Διὸς μαζὸν ἐπισχεῖν.

Ἐπιλέγει δὲ καὶ ὅτι,

οὐενίναν δὲ μητὶ αἴγας Διὸς καλέουσ' ὑποφῆται,

δηλῶν τὸν τόπον, διότι πλησίον ὘λένου. Αὐτοῦ δὲ καὶ ἡ Κε-
ρύνεια, ἐπὶ πέτρας ὑψηλῆς ίδρυμένη. Αἴγιέων δὲ ἐστὶ καὶ ταῦτα,
καὶ Ἐλάτη, καὶ τὸ τοῦ Διὸς ἄλσος τὸ Όμαριον, ὃπου συνήσσουν
οἱ Ἀχαιοὶ βουλευσόμενοι περὶ τῶν κοινῶν. Ρεῖ δὲ διὰ τῆς Αἴ-
γιέων πόλεως ποταμὸς Σελινοῦς, ὁμώνυμος τῷ τε ἐν Ἐφέσῳ
παρὰ τὸ Ἀρτεμίσιον ρέοντι, καὶ τῷ ἐν τῇ νῦν Ἡλείᾳ τῷ παραρ-
ρέοντι τὸ χωρίον, ὃ φησιν ὀνόσασθαι τῇ Ἀρτέμιδι. Ξενοφῶν
κατὰ γρηγορίου ἄλλος δὲ Σελινοῦς ὃ παρὰ τοῖς Υπελαίοις Μεγα-
ρεῦσιν, οὓς ὄνεισησαν Καρχηδόνιοι. Τῶν δὲ λοιπῶν πόλεων τῶν
Ἀχαιῶν, εἴτε μερίδων, Ρύπες μὲν οὐκ οἰκοῦνται τὴν δὲ χώραν

Ῥυπίδα

Ρυπίδα καλουμένην ἔσχον, Αίγιεῖς καὶ Φαρεῖς· καὶ Αἰσχύλος 387.
δὲ λέγει που·

Βοῦρχν ἵεράν τε καὶ κεραυνίας Ρύπας.

Ἐκ δὲ τῶν Ρυπῶν ἦν ὁ Μύσκελλος, Κρότωνος οἰκιστής. Τῆς
δὲ Ρυπίδος καὶ τὸ Δεῦκτρον ἦν μῆμος τῶν Ρυπῶν. Μετὰ δὲ
τούτους Πάτραι, πόλις ἀξιόλογος. Μεταξὺ δὲ τὸ Ρίου, κατὰ τὸ
Ἀντίρριον, ἀπέχον Πατρῶν σάδια τετταράκοντα. Ρωμαῖος δὲ
νεώτερος μετά τὴν Ἀκτιακὴν υγκην ιδρυσαν αὐτῷ τῇς σρατιας
μέρος ἀξιόλογον· καὶ διαφερόντως εὐανδρεῖ νῦν, ἀποκίλα Ρω-
μαίων οὐσα· ἔχει δὲ ὑφορμον μέτριον. Εφεδῆς δὲ ἐστὶν ἡ Δύμη,
πόλις ἀλίμενος, πασῶν δυσμικωτάτη, ἀφ' οὗ καὶ τοῦνομα·
πρότερον δὲ ἐκαλεῖτο Στρατός. Διαφερεῖ δὲ αὐτὴν ἀπὸ τῆς Ἰλείας
κατὰ τὸ Βουνοπράσιον ὁ Λάρισος ποταμὸς, ῥέων ἐξ ὄρους· τοῦτο
δὲ οἱ μὲν Σκόλλιν καλοῦσιν, Όμηρος δὲ Πέτρην Ωλευίην. Τοῦ
δὲ Ἀντιψαλίχου Καυκωνίδα τὴν Δύμην εἰπόντος, οἱ μὲν ἐδέξαντο
ἀπὸ τῶν Καυκώνων ἐπιθέτως εἰρῆσθαι· αὐτῷ, μέχοι· δεῦρο
καθηκόντων, καθάπερ ἐπάνω προείπομεν· οἱ δὲ ἀπὸ Καύκωνος
ποταμοῦ τυνος, ως αἱ Θήβαι Διρκαῖαι καὶ Ἀσωπίδες, Ἄργος
δὲ Ίναχειον, Τροία δὲ Σιμουντίς. Δέδεκται δὲ οἰκήτορας καὶ ἡ
Δύμη μικρὸν πρὸ ήμῶν, ἀνθρώπους μηγάδας, οὓς ἀπὸ τοῦ 388.
πειρατικοῦ πλυνθούς περιλιπεῖς ἔσχε Πομπήιος, καταλύσας τὰ
ληγτήρια· καὶ ιδρύσας τοὺς μὲν ἐν Σδλοις τοῖς Κιλικίοις, τοὺς
δὲ ἀλλοῦτι καὶ δὴ καὶ ἐνταῦθα. Ή δὲ Φάρα συνορεῖ μὲν τῇ
Δυμαίᾳ· καλοῦνται δὲ οἱ μὲν ἐκ ταύτης τῆς Φάρας, Φαρεῖς·
οἱ δὲ ἐκ τῆς Μεσσηνιακῆς, Φαράται. Εἶτι δὲ ἐν τῇ Φαραϊκῇ
Δίρκῃ κρήνη διμόνυμος τῇ ἐν Θήβαις. Ή δὲ Ωλενος ἐστὶ μὲν
ἔρημος· κεῖται δὲ μεταξὺ Πατρῶν καὶ Δύμης· ἔχουσι δὲ Δυ-
μαῖοι τὴν χώραν. Εἰτ' Ἀραξός, τὸ ἀκρωτήριον τῆς Ἰλείας, ἀπὸ
ἰσθμοῦ σάδια χίλια.

ΚΕΦ. Η.

§. 1.

388. Αρκαδία δέ ἔστιν ἐν μέσῳ μὲν τῆς Πελοπονησοῦ, πλείστη δὲ χώρα τὸν ὄρεων ἀποτέμνεται. Μέγιστος δέ δρος ἐν αὐτῇ Κυλλήνη τὴν χοῦν καθέτεον οἱ μὲν εἰκοσι σαρίων φασὶν, οἱ δὲ δύο πεντεκατάστατα. Δοκεῖ δὲ παλαιότατα ἔτην εἶναι τὰ Αρκαδικά τῶν Ἑλλήνων Αζάνες τε καὶ Παρόρασιοι, καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι. Διὸς δὲ τὴν τῆς χώρας παντελῆ κάκωσιν οὐκ ἀν προσήκοι μακρολογεῖν περὶ αὐτῶν. Αἴ τε γάρ πολεις ἡπο τῶν συνεχῶν πολέμων ἦφαστος θῆσαν, ἐνδόξοι γενόμεναι πρότερον τὴν τε χώραν οἵ γεωργίσαστες ἐκλελοπασιν ἐξ ἐκείνων ἔτι τῶν χρόνων, ἐξ ὧν εἰς τὴν προσαγορευνεῖσαν Μεγαλόπολιν εἰ πλεῖσται συνώνισθησαν. Νῦν δέ καὶ αὐτὴ ἡ Μεγαλόπολις τὸ τοῦ κωμικοῦ πέπονθε, καὶ

Ἐπομένη μεγάλη ὅτιν ἡ Μεγάλη πόλις.

Βοσκήμασι δέ εἰσι νομαὶ διαψιλεῖς, καὶ μαλισταὶ πόποις, καὶ ὄνοις τοῖς ἵπποβάταις. ἔστι δὲ καὶ τὸ γένος τῶν ἵππων ἄριστον τὸ Αρκαδικόν, καθάπερ καὶ τὸ Αργολικόν καὶ τὸ Επιδαύριον. Καὶ ἡ τῶν Αἰτωλῶν δὲ καὶ Ακαρνάνων ἐρημία πρὸς ἵπποτροφίαν εὐφυής γέγονεν οὐχ ὥττον τῆς Θετταλίας.

§. 2.

Μαντίνεισαν μὲν οὖν ἐποίησεν ἐνδόξον Ἐπαμεινάδας, τῇ δευτέρᾳ νυκτίσας μάχην Λακεδαιμονίους, ἐν ᾧ καὶ αὐτὸς ἐτελεύτα. Καὶ αὐτὴ δέ, καὶ Όρχομενός, καὶ Ήραία, καὶ Κλείτωρ, καὶ Φενεός, καὶ Στύμφαλος, καὶ Μαίναλος, καὶ Μεδύδριον, καὶ Καρυεῖς, καὶ Κύναιδα, ἡ οὐκέτ' εἰσιν, ἡ μόλις αὐτῶν ἔγινη

φαίνεται καὶ σημεῖα. Τεγέα δὲ ἔτι μετρίως συμμένει, καὶ τὸ 388. οἱρὸν τῆς Ἀλέας Ἀθηνᾶς. Τιμάται δὲ ἔτι μικρὸν, καὶ τὸ τοῦ Λυκαίου Διός οἱρὸν κατὰ τὸ Λύκαιον ὄρος. Τῶν δὲ ὑπὸ τοῦ Ποιητοῦ λεγομένων,

Ρέπτην τε, Στρατίνην τε καὶ τὴν εμόσσεσσαν Εὐνισπην:
εὑρεῖν τε χαλεπὸν, καὶ εὑροῦσιν οὐδὲν ὅφελος διὰ τὴν ἐρημίαν.

§. 3.

Ορη δὲ ἐπιφανῆ πρὸς τῇ Κυλλήνῃ Φολόη τε καὶ Λύκαιον,
καὶ Μαινάλου, καὶ τὸ Παρθénιον καλούμενον, καθέτκουν ἐπὶ τὴν 389.
Ἀργείαν ἀπὸ τῆς Τεγεάτιδος.

§. 4.

Περὶ δὲ τοῦ Ἀλφειοῦ καὶ Εὐρώτα τὸ συμβεβηκός παράδοξον
εἴρηται, καὶ τὸ περὶ Ἐρασῖνον τὸν ἐκδιδόντα ἐκ τῆς Στυμφα-
λίδος λίμνης εἰς τὴν Ἀργείαν νυνὶ, πρότερον δὲ οὐκ ἔχοντα
ἔκρυσιν; τῶν βερέθρων, ἃ καλοῦσιν οἱ Ἀρκάδες ζέρεθρα,
τυφλῶν ὄντων, καὶ μὴ δεχομένων ἀπέρασιν; ὡς τὸν τῶν
Στυμφαλίων πόλιν, νῦν μὲν καὶ πεντήκοντα διέχειν σαδίους
ἀπὸ τῆς λίμνης, τότε δὲ ἐπ’ αὐτῆς κεῖσθαι. Τάναυτία δὲ ὁ Λά-
δων ἐπαθεῖ, τοῦ ρέūματος ἐπισχεθέντος ποτὲ διὰ τὴν ἔμφραξιν
τῶν πηγῶν· συμπεσόντα γάρ τὰ περὶ Φενεὸν βέρεθρα ὑπὸ^{τοῦ} σεισμοῦ, δι’ ὃν τὴν ἡ φορᾷ, μονὴν ἐποίησε τοῦ ρέūματος,
μέχρι τῶν κατὰ βάθους φλεβῶν τῆς πηγῆς. Καὶ οἱ μὲν οὗτοι
λέγουσιν. Ἐρατοσθένης δὲ φησι, περὶ Φενεὸν μὲν, τὸν Ανίσιον
καλούμενον ποταμὸν λιμνάζειν τὰ πρὸ τῆς πόλεως, καταδύεσθαι
δὲ εἰς τινας ἴσθμους, οὓς καλεῖσθαι ζέρεθρα· τούτων δὲ ἐμ-
φραχθέντων, ἔσθ’ ὅτε ὑπερχεῖσθαι τὸ ὑδώρ εἰς τὰ πεδία· πά-
λιν δὲ ἀναζομουμένων, ἀνέρουν ἐκ τῶν πεδίων ἐκπεσὸν, εἰς τὸν
Λάδωνα καὶ εἰς τὸν Ἀλφειὸν ἐμβαλλειν, ὡς τε καὶ τῆς Ὀλυμπίας

589. ποτὲ κλυσθῆναι τὸν περὶ τὸ ἱερὸν γῆν, τὸν δὲ λίμνην συστήναι. Τὸν Ἐραστῖον δὲ περὶ Στύμφαλου ρέοντα, ὑποδύντα ὑπὸ τὸ ὄρος, ἐν τῇ Ἀργείᾳ πάλιν ἀναφανῆναι διὸ δὴ καὶ Ἰφικράτη πολεορκοῦντα τὸν Στύμφαλον, καὶ μηδὲν περαύοντα, ἐπιχειρῆσαι τὸν κατάδυσιν ἀποφράξαι, σπόγγους πορισάμενον πολλούς· παύσασθαι δὲ διοσημίας γενομένης. Περὶ Φενεὸν δὲ εἶτα καὶ τὸ καλούμενον Στυγὸς ὕδωρ, λιβαδίον ὄλεθρίου ὕδατος, νομιζόμενον ἱερόν. Τοσαῦτα καὶ περὶ Ἀρκαδίας εἰρήσθω.

§. 5.

Πολυβίου δὲ εἰρηκότος τὸ ἀπὸ Μαλεῶν ἐπὶ τὰς ἄρκτους μέχρι τοῦ Ἰσρου διάσημα περὶ μυρίους σαδίους, εὐθύνει τοῦτο ὁ Ἀρτεμίδωρος οὐκ ἀτέπτως, ἐπὶ μὲν Αἴγιον χιλίους καὶ [πεντακοσίους εἶναι λέγων ἐκ Μαλεῶν ὅδὸν, ἔνθεν δὲ εἰς... διακοσίων... ἔνθεν δὲ διὰ Ἡρακλείας... πεντακοσίων ὅδὸν, εἴτα εἰς Λάρισσαν τριακοσίων τετταράκοντα, εἴτα διὰ... [ἐπὶ] Πηνειοῦ ἐκβολὰς διακοσίων τετταράκοντα, [εἴτα εἰς Θεσσαλο]γίκειαν ἔξακοσίων ἔβηκοντα ἔντεῦθεν [διὰ]... νῆς καὶ Στρβῶν καὶ Δαρδανίων [εἰς Ἰστρον] τρισχιλίους· κατ' ἐκεῖνον γάρ συμβαίνειν ἔξακισχιλίων πεντακοσίων. Αἵτιον δὲ τούτου τὸ μὴ τὴν σύντομον καταμετρεῖν, ἀλλὰ τὴν τυχοῦσαν, ἥν ἐπορεύθη τῶν σρατηγῶν τις. Οὐκ ἀτοπον δὲ ἵσως καὶ τοὺς οἰκιστὰς προσθεῖναι τῶν τὴν Πελοπόννησον οἰκούντων, οὓς εἶπεν Ἐφόρος τοὺς μετὰ τὴν Ἡρακλειδῶν καίδοδον· Κορίνθου μὲν Ἀλιτην., Σικυῶνος δὲ Φαλκην., Ἀχαίας δὲ Τισαμενὸν, Ἡλιδος δὲ Ὁξυλον, Μεσσήνης δὲ Κρεσφόντην, Λακεδαιμονος δὲ Εύρυσθένη καὶ Προκλη., Ἀργους δὲ Τήμενον, καὶ τῶν περὶ τὴν Ἀκτὴν Αἴγαοις καὶ Δηϊφόντην.